

HYVINVOINTIOHJELMA

2026 - 2029

Sisällys

JOHDANTO.....	3
HYVINVOINTIOHJELMAN TAVOITTEET	5
Kavennamme hyvinvointieroja ja vahvistamme osallisuutta.....	7
Edistämme terveellisiä elintapoja.....	7
Rakennamme turvallista arkea	7
OHJELMAN TOIMEENPANO, SEURANTA JA RAPORTOINTI	8
Hyvinvoinnin teemavuosi.....	8
TEAvisarit ja HYTE-kerroin strategisina mittareina.....	8
Hyvinvointiraportit ja laaja hyvinvointikertomus	10
TOIMENPIDEOSIO.....	12

JOHDANTO

Kunnan tehtävä on edistää asukkaidensa hyvinvointia ja alueensa elinvoimaa sekä järjestää asukkailleen palvelut taloudellisesti, sosiaalisesti ja ympäristöllisesti kestävällä tavalla (kuntalaki, § 1). Hyvinvointialueiden aloitettua toimintansa vuoden 2023 alusta ensisijainen vastuu hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä jäi edelleen kunnille siltä osin, kuin tehtävä kytkeytyy kunnan muihin lakisääteisiin tehtäviin (laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä, § 6).

Hyvinvoinnin edistäminen on tietoista vaikuttamista hyvinvointiin ja sen taustatekijöihin, kuten elinoloihin ja elinympäristöön, elintapoihin ja elämänhallintaan sekä palvelujen toimivuuteen ja saatavuuteen. Se on myös suunnitelmallista voimavarojen kohdentamista ja hyvinvointierojen kaventamista. Elinvoiman, osaamisen, sivistyksen ja kulttuurin edistäminen, elinympäristön kehittäminen sekä paikallisen osallisuuden ja demokratian edistäminen vaikuttavat kaupungin asukkaiden ja yhteisöjen hyvinvointiin.

Kaupungin kaikkien toimialojen työllä ja päätöksenteolla on vaikutusta kuntalaisten kokemaan hyvinvointiin ja turvallisuuteen. Keskeisimmät kumppanit tässä työssä ovat hyvinvointialue eli sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut ja pelastuspalvelut, muut viranomaiset, 3. sektori, yritykset ja oppilaitokset. Hyvinvointityön tueksi tarvitsemme tietoa asukkaiden terveyden ja hyvinvoinnin tilasta ja niiden muutoksista, väestöryhmittäisistä eroista sekä palvelujärjestelmän kyvystä vastata hyvinvoinnin tarpeisiin. Tätä tietoa tuottaa ja kerää yhteen hyvinvointikertomustyö.

Hyvinvointiohjelma on Rovaniemen kaupunkistrategiaa toimeenpaneva ohjelma, joka sisältää tavoitteet, toimenpiteet ja mittarit kaikkia ikäryhmiä koskevalle hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työlle vuosina 2026-2029. Tämä sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain (612/2021 § 6) mukainen ohjelma on kunnan ylin hyvinvointipoliittinen asiakirja ja vastaa myös kunnan lakisääteisiin velvoitteisiin (876/2022 § 5 ja 610/2022 § 2) sisällyttää hyvinvointisuunnitelmaan toimenpiteet ikääntyneen väestön sekä

lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämiseksi. Ohjelma toimii perusteena päätöksille ja auttaa priorisoimaan toimintaa.

Ohjelman laadinnasta vastasi kaupunginjohtajan asettama Rovaniemen kaupungin hyvinvointiryhmä. Valmisteluprosessia koordinoi sivistyksen ja hyvinvoinnin toimiala. Valmistelu tapahtui laajassa monitoimijaisessa yhteistyössä, jota toteutettiin muun muassa työpajatyöskentelyn ja olemassa olevien yhteistyörakenteiden kautta. Hyvinvointiohjelman myötä sitoudumme edistämään yhdessä tavoitteellisesti rovaniemeläisten hyvinvointia, terveyttä ja arjen turvallisuutta.

HYVINVOINTIOHJELMAN TAVOITTEET

Rovaniemen asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden tilaa kuvaa laaja hyvinvointikertomus vuosilta 2021-2024 (<https://hyvinvointikertomus.fi/preview/19766624503>). Laaja hyvinvointikertomus kokoaa valtuustokauden lopuksi ohjelmakauden ajalta monipuolisesti tietoa asukkaiden hyvinvoinnista ja terveydestä sekä niihin vaikuttavista tekijöistä. Se on keskeinen osa kaupungin strategiatyötä sekä toiminnan ja talouden suunnittelua ja seurantaa. Siinä esiin nousevat erityiset haasteet ja onnistumiset toimivat pohjana hyvinvointiohjelmalle.

Hyvinvointitiedon perusteella tunnistettiin kolme asukkaiden hyvinvointiin ja terveyteen liittyvää päätavoitetta, joihin Rovaniemen kaupunki yhteistyössä kumppaniensa kanssa toiminnallaan pyrkii ohjelmakauden 2026-2029 aikana.

Kuva 1. Hyvinvointiohjelman päätavoitteet ohjelmakaudella 2026-2029.

Tavoitteiden saavuttamiseksi ohjelmassa on määritelty toimenpiteitä, joiden toteutumista seurataan ja arvioidaan ohjelmakauden aikana. Kaikille tavoitteille on määritelty mittari, jonka avulla toteutumisen seurantaa tehdään. Jokaisella toimenpiteellä on vastuutaho ja useat toimenpiteet ovat monitoimijaisessa yhteistyössä toteutettavia. Rovaniemen kaupungin lisäksi myös järjestöjen elämäntienverkostot osallistuvat toimenpiteiden toteuttamiseen joko toimenpiteen osatoteuttajana tai päävastuullisena toimijana.

Hyvinvointisuunnitelman toimenpiteet edistävät useita YK:n Agenda 2030 kestävän kehityksen päätavoitteita.

Kuva 2. YK Agenda 2030 kestävän kehityksen päätavoitteet, joita Rovaniemen kaupungin hyvinvointiohjelma toteuttaa.

Ohjelman toimenpideosiossa esitetään ohjelmakauden toimenpiteet ikäryhmittäin seuraavasti:

1. Kaikenikäiset
2. Lapset
3. Nuoret
4. Työikäiset
5. Ikääntyneet.

Kaikkia ikäryhmiä koskeva osio on osioista laajin ja sisältää toimenpiteet, jotka edistävät useamman kuin yhden ikäryhmän hyvinvointia. Omina osiinaan esitetään ikäryhmäkohtaiset toimenpiteet, jotka vastaavat kyseisen ikäryhmän osalta tunnistettuja erityisiä tarpeita.

Kavennamme hyvinvointieroja ja vahvistamme osallisuutta

Tavoitteena on kaventaa väestöryhmien välisiä hyvinvointi- ja terveyseroja sekä vahvistaa kaikkien rovaniemeläisten mahdollisuuksia osallistua, vaikuttaa ja kokea osallisuutta. Hyvinvointia edistetään tietoon perustuvalla johtamisella, saavutettavilla palveluilla, harrastusmahdollisuuksilla sekä tukemalla yhteisöllisyyttä, kansalaistoimintaa ja yhdenvertaisia vaikutusmahdollisuuksia eri elämänvaiheissa.

Edistämme terveellisiä elintapoja

Tavoitteena on tukea rovaniemeläisten fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista hyvinvointia edistämällä terveellisiä elintapoja arjessa. Painopisteitä ovat liikunnan lisääminen, terveellinen ravitsemus, luontoon ja kulttuuriin perustuva hyvinvointi sekä digihyvinvointi. Toimenpiteet toteutetaan yhteistyössä eri toimialojen ja kumppaneiden kanssa huomioiden eri ikä- ja kohderyhmien tarpeet.

Rakennamme turvallista arkea

Tavoitteena on lisätä arjen turvallisuutta, ehkäistä syrjäytymistä ja vähentää erilaisista riskeistä aiheutuvia haittoja. Turvallista arkea rakennetaan ennaltaehkäisevällä työllä, varhaisella tuella ja monialaisella yhteistyöllä. Keskeisiä teemoja ovat kiusaamisen ja väkivallan ehkäisy, ehkäisevä päihdetyö, asumisen ja elinympäristöjen turvallisuus sekä varautuminen ilmastonmuutoksen vaikutuksiin.

OHJELMAN TOIMEENPANO, SEURANTA JA RAPORTOINTI

Hyvinvointityötä tehdään toimialoilla yhdessä kaupunkilaisten ja kumppaneiden kanssa. Tiivis yhteistyö kaikkien kaupungin toimialojen, kolmannen sektorin ja Lapin hyvinvointialueen kanssa on keskeistä onnistumisessa ja vaikuttavuudessa. Toimeenpanoa koordinoi Rovaniemen kaupungin hyvinvointiryhmä, jossa on edustajia kaikilta kaupungin toimialoilta sekä tarpeen mukaan merkittävimmistä sidosryhmistä.

Hyvinvoinnin teemavuosi

Ohjelman päätavoitteista valitaan kaksivuotiskaudelle yksi hyvinvoinnin teema, johon hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämistyötä erityisesti kohdennetaan. Teemavuosilla pyritään saavuttamaan kohdennettua vaikuttavuutta ilmiöihin, jotka paikallisesti tunnistetaan asukkaiden arjessa merkittävällä tavalla näkyviksi.

Kaupungin eri toimialojen lisäksi toteutukseen on haluttu haastaa mukaan myös kaupunkilaiset tuomalla hyvinvoinnin teema osaksi osallistuvaa budjetointia. Osallistuva budjetointi on Rovaniemen kaupungissa vakiintunut käytäntö. Sen kautta asukkaat pääsevät vaikuttamaan siihen, miten kaupunki käyttää varojaan. Viemällä hyvinvoinnin vuositeema osaksi osallistuvaa budjetointia saadaan yhdistettyä hyvinvointitiedon hyödyntämistä ja asukkaiden osallistumista kaupungin kehittämiseen. Käytännössä asukkaat pääsevät ideointi- ja äänestysvaiheen kautta osallistumaan päätöksiin siitä, millaisin toimenpitein valittuun ilmiöön lähdetään vaikuttamaan.

TEAvisarit ja HYTE-kerroin strategisina mittareina

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL) kerää säännöllisesti kyselyjen avulla tietoja kunnan eri toimialojen hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyön aktiivisuudesta (TEA). Tiedonkeruilla selvitetään esimerkiksi toimenpiteitä, resursseja ja poikkihallinnollisia toimintakäytäntöjä. TEAvisareilla mitataan

kuntajohdon, perusopetuksen, lukiokoulutuksen, liikunnan ja kulttuurin terveyden edistämisen aktiivisuutta.

Tiedonkeruut tarjoavat vertailukelpoista tietoa suhteessa koko maahan ja verrokkikaupunkeihin. Aluevertailun lisäksi ne mahdollistavat vuosivertailun. TEAviisarin tulokset toimivat hyvinvointiohjelman strategisena mittarina ja osin niiden pohjalta määräytyy myös hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen valtionosuuden lisäosa eli HYTE-kerroin.

Rovaniemen TEAviisaripisteytys	2025	2024	2023	2022	2021
Kaikki sektorit	74	71	69	68	63
Kuntajohto	88	..	74	..	81
Perusopetus	..	..	64	..	66
Lukiokoulutus	..	77	..	62	..
Liikunta	..	59	..	74	..
Kulttuuri	89	..	87	..	75

Kuva 3. Rovaniemen terveydenedistämisen aktiivisuuden kehitys vuosina 2021-2025.

Kuntien rahoituksen valtionosuuden suuruus määräytyy osaksi niiden tekemän hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyön mukaan. HYTE-kerroin on kannustin, jolla palkitaan kuntia vaikuttavasta hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyöstä. Se lasketaan viidentoista (15) prosessi-indikaattorin ja viiden (5) tulosindikaattorin perusteella, joiden soveltuvuus arvioidaan määrääjain.

Prosessi-indikaattorit kuvaavat toimintaa ja mittaavat nykytilannetta vastaten kysymykseen ”minkälaista kunnan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työ on?”. Ne kuvaavat kuntajohdon, liikunnan, perusopetuksen ja kulttuurin toimintaa. Tulosindikaattorit mittaavat muutosta väestön hyvinvoinnissa ja terveydessä ja kunta pystyy omalla toiminnallaan vaikuttamaan niiden kehitykseen.

HYTE-kerroin Rovaniemi 2023-2025			
	2025	2024	2023
HYTE-kerroin € / asukas	19,9	18,2	18,6
HYTE-kerroin, 0 - 100	65	59	66
HYTE-kerroin, 1 000 euroa	1308,5	1185,4	1202,0

Selitteet:

HYTE-kerroin, €/asukas ilmaisee HYTE-kertoimen arvon muutettuna euroiksi asukasta kohden.

HYTE-kerroin, 0-100 ilmaisee kertoimen, joka on muodostettu tulos- ja prosessi-indikaattoreiden keskiarvoista, asteikolla 0-100.

HYTE-kerroin, 1000 euroa ilmaisee HYTE-kertoimen arvon tuhansina euroina.

Kuva 4. Rovaniemen HYTE-kertoimen kehitys vuosina 2023-2025.

Myös HYTE-kerroin on hyvinvointitiedolla johtamisen väline, joka mahdollistaa alue- ja vuosivertailun ja siten kehityksen seurannan. Osana hyvinvointiohjelman toimeenpanon seuranta ja raportointia seurataan vuosittain HYTE-kertoimen ja sen osaindikaattorien kehitystä. HYTE-kertoimen perusteella jaettava lisäosuus on yleiskatteellista rahoitusta ja sisältyy kunnan saamaan valtionosuuteen.

Hyvinvointiraportit ja laaja hyvinvointikertomus

TEAvisarin ja HYTE-kertoimen lisäksi toimenpiteiden toteutumista seurataan vuosittaisilla hyvinvointiraporteilla. Raportit tarjoavat Rovaniemen kaupunginvaltuustolle tietoa asukkaiden hyvinvoinnin tilasta ja niistä toimenpiteistä, joita asukkaiden hyvinvoinnin edistämiseksi on toteutettu. Raportteihin kerätään vuosittain saatavilla olevaa tietoa asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden tilasta. Osana vuosista tieto painottuu enemmän lapsiin ja nuoriin ja osana vuosista painotus on aikuisväestöä koskevassa tiedossa. Vaihtelu liittyy saatavissa olevaan tietoon, jota tuotetaan joko valtakunnallisesti, alueellisesti tai paikallisesti.

Vuosittaisen hyvinvointiraportin laatimisesta vastaa Rovaniemen kaupungin hyvinvointiryhmä. Lisäksi ryhmä vastaa lakisääteisen (laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä, 6 §), kerran valtuustokaudessa laadittavan

laajan hyvinvointikertomuksen valmistelusta. Vuosittaiset raportit sekä laaja hyvinvointikertomus käsitellään kaupunginvaltuustossa.

KAIKENIKÄISET		
KAVENNAMME HYVINVOINTIEROJA JA VAHVISTAMME OSALLISUUTTA		
TOIMENPITEET	MITTARIT	VASTUUTAHOT
Edistämme hyvinvointiedolla johtamista ja tietoon perustuvaa palveluiden kehittämistä.	- Seuraamme suunnitelmallisesti asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden tilaa ja viestimme muutoksista sekä indikaattori- että ilmiötietoon perustuen - Toimimme aktiivisesti organisaatorajat ylittävissä hyvinvointia ja terveyttä edistävissä verkostotyöryhmissä - Valtuustokausittain toteutetaan hyvinvointikysely, päihdetilannekysely ja lapsiperhekysely - Järjestöt tuovat toiminnastaan ilmiötietoa osaksi hyvinvointitiedon kokonaisuutta.	Sivistyksen ja hyvinvoinnin toimiala Järjestöjen elämäntietoverkostot
Tarjoamme avointa ja maksutonta harrastustoimintaa lapsille ja nuorille heidän lähiympäristössään.	- Harrastamisen Suomen malli on käytössä kaikilla peruskouluilla	Nuorisopalvelut Kulttuuripalvelut Liikuntapalvelut Koulupalvelut Järjestöt
Kansalaistoiminnan käyttöön on tarjolla maksuttomia tai edullisia kokoontumistiloja.	- Niiden kirjastojen %-osuus kaikista Rovaniemen kirjastoista, joissa tarjotaan tiloja kansalaistoiminnan käyttöön - Niiden järjestöjen määrä, joiden tilojen käyttöä kaupunki tukee avustuksin	Sivistyksen ja hyvinvoinnin toimiala
Tuemme kansalais- ja yhdistystoimintaa jakamalla avustuksia.	- Myönnettyjen yleisavustusten määrä (kpl) - Myönnettyjen kohdeavustusten määrä (kpl) - Kumppanuussopimusten määrä (kpl) - Avustusten määrärahat (€)	Sivistyksen ja hyvinvoinnin toimiala

Kavennamme hyvinvointieroja edistämällä lukutaitoa.	- Rovaniemellä on oma monialainen lukutaito-ohjelma, joka huomioi eri-ikäiset rovaniemeläiset, ja kiinnittää huomiota myös erilaisiin ja monikielisiin lukijoihin 4.-5. lk: - Paljon vaikeuksia kirjoittamisessa - Paljon vaikeuksia lukemisessa 8.-9. lk, lukio, ammatillinen oppilaitos: - Vaikeuksia kirjoittamista vaativissa tehtävissä - Vaikeuksia lukemista vaativissa tehtävissä - Järjestöt toteuttavat monipuolisesti lukutaitoa edistäviä toimintamalleja: Järjestetyt suomen kielen ryhmät, Ystäväksi maahanmuuttajaäidille- toiminta, Lukumummit ja -vaarit kouluissa, Päiväkotikummit, Läksykummit, Läksykerhot, Perhekummit	Sivistyksen ja hyvinvoinnin toimiala Järjestöt
Edistämme vaikeassa taloudellisessa tilanteessa olevien liikkumista ja kulttuurihyvinvointia.	- Kaikukortin käyttöönottoaste - TaideTorstain kävijämäärä - Kirjastosta lainattavien kulttuurin ja urheilun kausikorttien määrä	Kulttuuripalvelut Liikuntapalvelut Etsivä nuorisotyö Kirjasto
Puutemme asuinalueiden eriytymiskehitykseen ja toteutamme poikkeihallinnollisesti asukkaiden ja sidosryhmien kanssa yhteistyössä alueellisia tarveselvityksiä, jotka toimivat tukena asuinalueiden kehittämiseksi.	- Alueellisten tarveselvitysten määrä	Kaavoitus Yhdyskuntatekniikka Osallisuuspalvelut
Kehitämme yhteisöllisten opiskeluhoitoryhmien toimintaa.	- Olemme tehneet kuvaukset yhteisille toimintatavoille - Toimintaa on arvioitu	Varhaiskasvatus, esi- ja perusopetus
Kehitämme ja yhdenmukaistamme oppilas- ja opiskelijakuntien toimintamalleja.	- Oppilaskuntaa ohjaavien opettajien ja nuoriso-ohjaajien yhteiset tapaamiset ja koulutukset (lkm/vuosi) - Oppilaskuntatoiminnan vuosikellon päivittäminen (tehty/ei)	Koulutuspalvelut Nuorisopalvelut
Edistämme lasten ja nuorten vaikuttamismahdollisuuksia omaan arjen ympäristöön liittyvissä asioissa.	- Nuorisovaltuuston myönnettyjen oppilaskuntatukien määrä - Oppilaskunnan järjestämä nuorisovaltuuston vaalit (osuus yhtenäisistä peruskouluista)	Koulutuspalvelut Nuorisopalvelut
Luomme mahdollisuuksia osallistua ja vaikuttaa oman elin- ja asuinympäristön kehittämiseen henkilöille, jotka eivät puhu suomea.	- Englanninkielisten osallistumis- ja vaikutusmahdollisuuksien määrä 4/vuosi	Osallisuuspalvelut International House of Rovaniemi Kulttuuripalvelut

Lisäämme vuorovaikutusta kuntalaisten, sidosryhmien, virkahenkilöiden ja luottamushenkilöiden välillä tuomalla heidät yhteen keskustelemaan ajankohtaisista aiheista.	- Rovaniemi-foorumeja järjestetty 2/vuosi	Osallisuuspalvelut
Järjestämme mielekästä loma-ajan toimintaa lapsille ja nuorille.	- Liikennepuistotoiminta - Retki- ja leiritoiminta - Kulttuurin ja liikunnan määrälliset mittarit tapahtumien järjestämiselle loma-aikana	Nuorisopalvelut Kulttuuripalvelut Liikuntapalvelut Järjestöt
Mahdollistamme laadukkaan taiteen perusopetuksen (musiikki, tanssi, kuvataide).	- Lukio-opiskelijoiden määrä Lyseonpuiston lukion taidepainotteisella linjalla - Muiden kuin rovaniemeläisten opiskelijoiden osuus Lapin musiikki- ja tanssiopistossa	Koulutuspalvelut
Edistämme kulttuurihyvinvointia tarjoamalla tiloja, joissa kulttuuritoimijat ja asukkaat kohtaavat.	- Uuden kulttuurikeskuksen suunnittelu on käynnistynyt (kyllä/ei) - Lastenkulttuurikeskuksen toiminta on käynnistetty (kyllä/ei)	Kulttuuripalvelut
Parannamme englanninkielisen viestinnän saavutettavuutta.	- Kotoutumisen näkökulmasta oleellinen sisältö löytyy englanninkielisiltä verkkosivuilta - Englanniksi julkaistujen uutisten määrä verkkosivuilla vuosittain (20 % enemmän kuin edellisenä vuonna) - International Rovaniemi -kanavien tavoitavuuden kasvu vuositasona (20 % enemmän kuin edellisenä vuonna)	International House of Rovaniemi Viestintä-, markkinointi- ja osallisuuspalvelut Vapaa-ajan palvelut
Kaupungin omistamissa tiloissa edistetään esteettömyyttä ja esteettömyystiedot ovat saatavilla.	- Tehtyjen esteettömyyskartoitusten määrä - Kaupungin palvelupisteiden esteettömyystiedot on ilmoitettu verkkosivuilla ja tilavarausjärjestelmässä - Tapahtumakalenterissa on ilmoitettu esteettömyystiedot kaupungin keskeisten tapahtumien ja tapahtumanjärjestäjien osalta - Esteettömyyskävely järjestetään vuosittain	Liikuntapalvelut Nuorisopalvelut Kulttuuripalvelut Viestintä-, markkinointi- ja osallisuuspalvelut Vammais- ja vanhusneuvostot

Edistämme palveluiden saavutettavuutta ja palveluihin ohjautumisen sujuvuutta osallistumalla Pyydä apua -palvelun toteuttamiseen.	- Palvelussa toimivien Rovaniemen kaupungin ammattilaisten vastuuvuorojen määrä - Rovaniemen Pyydä apua -palvelun käyttäjien määrä	Varhaiskasvatus Sivistyksen ja hyvinvoinnin toimiala
Järjestämme yhteisöllisiä tapahtumia eri kohde- ja ikäryhmille.	- Kirjaston ja yhteistyökumppanien yhdessä alle 18-vuotiaille järjestetyt tapahtumat (määrä) - Kirjaston ja yhteistyökumppanien yhdessä yli 18-vuotiaille järjestetyt tapahtumat (määrä) - Kylätapahtumien määrä - Yleisen kulttuurituottamisen järjestämien tapahtumien määrä - Sykettä syksyyn-tapahtuman järjestäminen monitoimijaisessa yhteistyössä	Kirjasto Vapaa-ajan palvelut Järjestöt
Edistämme kuntalaisten osallistumista talouden suunnitteluun osallistuvalla budjetoinnilla, jonka teemat kytkeytyvät hyvinvointiohjelmaan.	- Osallistujamäärä ideoinnissa ja äänestyksessä kasvaa (vrt. aiempi kierros)	Osallisuuspalvelut
Kavennamme hyvinvointieroja tarjoamalla ruoka-apua ja siihen yhdistettynä yhteisöllistä toimintaa ja apua tarpeellisten palveluiden piiriin hakeutumisessa haastavassa elämäntilanteessa oleville asukkailla.	- Jaettujen ruoka-apukassien määrä - Jaettujen yhteisölounaiden määrä - Ruoka-avun hakijoiden määrä	Ruoka-apuverkosto
Tarjoamme asukkaille tarpeen mukaista matalan kynnyksen apua asiointiin, harrastamiseen, työllistymisen ja opintojen edistämiseen ja elämänhallintaan.	- Hyvinvointivapaaehtoisten kohtaamiset ja kohdatut henkilöt (lkm) - Kulttuuriväärtien kohtaamiset ja kohdatut henkilöt (lkm) - Muistikaverien kohtaamiset ja kohdatut henkilöt (lkm) - Monikulttuurisen kohtaamispaikan kohtaamiset ja kohdatut henkilöt (lkm)	Järjestöt

Luomme hyvinvointia vapaaehtois- ja vertaistoiminnan avulla. Vapaaehtoistoiminta tuottaa hyvinvointia sekä vapaaehtoiselle itselleen että sen kautta apua tai tukeva saaville yksilöille ja yhteisöille. Eri ikäisillä rovanienemäläisillä on mahdollisuus kohdata toisiaan turvallisissa yhteisöissä omissa lähiympäristöissään.	- Järjestöjen toiminnassa aktiivisesti toimivien vapaaehtoisten määrä - Vapaaehtoistoiminnan tuntimäärä - Vapaaehtoisten kohtaamisten määrä - Kohtaamispaikkojen lukumäärä ja sijainti - Kohtaamisten määrä kohtaamispaikoissa	Järjestöt Järjestöt
EDISTÄMME TERVEELLISIÄ ELINTAPOJA		
TOIMENPITEET	MITTARIT	VASTUUTAHOT
Edistämme lasten ja nuorten fyysistä aktiivisuutta koulupäivien aikana. Tarjoamme kiinnostavia mahdollisuuksia liikkumiseen ja arkiaktiivisuuden lisäämiseen kulttuurisisältöjen avulla. Edistämme harrastamista tekemällä harrastustarjontaa asukkaille ja opiskelijoille näkyväksi harrastuskalenterin kautta ja markkinoimalla sitä aktiivisesti seuroille, yhdistyksille ja harrastajille. Teemme aktiivista ja monitoimijaista asukkaiden liikenneturvallisuutta edistävää työtä.	- Liikkuva Koulu on toiminnassa kaikissa peruskouluissa - Harrastamisen Suomen malli on toiminnassa kaikissa peruskouluissa - Opastettujen kulttuurikävelyiden määrä - Harrastuskalenterissa olevien ilmoitusten määrä - Osallistumme kolme kertaa vuodessa liikenneturvallisuustyöryhmän kokouksiin edistämään kaupungin liikenneturvallisuutta erilaisilla keinoilla - Viestintää autoilijoiden ja pyöräilijöiden liikennesääntötietämyksen parantamiseksi toteutetaan vuosittain - Toteutamme joukkoliikennepysäkkien ja niiden matkaketjuun kuuluvien suojateiden esteettömyyskartoituksen 2026 - Kannustamme ottamaan koulujen suojatiepäivystykset käytännöksi vähintään koulujen alkaessa syksyisin - Koulumatkojen turvallisuus: viestiminen turvallisesta liikennekäyttäytymisestä. Fiksusti kouluun-hanke on käynnissä Vaaramon ja Viirinkankaan koululla vuoden 2026. Hankkeesta saatujen käytäntöjen monistaminen muihin kouluihin.	Koulutuspalvelu Nuorisopalvelut Kulttuuripalvelut Nuorisopalvelut Liikuntapalvelut Viestintä Liikenneturvallisuustyöryhmään nimetyt edustajat Järjestöt

Edistämme pyöräilyä ja kävelyä arkiliikkumisen tapoina.	- Kävelyn ja pyöräilyn kehittämisohjelman toteuttaminen aktiivisesti - Kaupunkirakenteen kehittämisessä pyritään tukemaan kävelyä ja pyöräilyä - Arkiliikkumisen tiedot, taidot ja asenne kehittyvät paremmiksi	Tekninen toimiala
Edistämme digitaalista hyvinvointia, turvallisuutta ja osallisuutta.	- Rovaniemi edistää lasten ja nuorten digilaitteiden käytöstä vapaa-ajalla annettujen kansallisten suositusten käyttöönottoa - Digisyrjäytymistä ehkäisevää digitukea on tarjolla kirjastossa, Kansalaistalolla ja ikäihmisten järjestöissä	Sivistyksen ja hyvinvoinnin toimiala Kirjasto Järjestöt
Edistämme ulkona liikkumista Etiäinen-verkkopalvelun sisällön kehittämisellä, palvelusta viestimisellä ja markkinoinnilla.	- Etiäinen-verkkopalvelun käytön määrän kasvu - 10 % sivulatausten määrän kasvu vuosittain	Viestintä-, markkinointi- ja osallisuuspalvelut
Kehitämme ja ylläpidämme koulujen ja varhaiskasvatuksen arjen ruokakulttuuria.	- Sydänmerkkiaterioiden osuus tarjottavista aterioista 60 % - Noudatetaan ravitsemussuosituksia	Ruokapalvelut Puhtauspalvelut Varhaiskasvatus Koulutuspalvelut Järjestöt
Jalkaudumme asukkaiden lähiyhteisöihin tekemään etsivää työtä ja tarjoamme tietoa järjestötoiminnan mahdollisuuksista.	- Asukkaiden lähiympäristöihin jalkautumiset	
Järjestämme terveysinfoja henkilöille, jotka eivät puhu suomea ja tarjoamme niissä eri kielillä elintapaohjausta.	- Järjestetyt elintapaohjauksen terveysinfot - Harrastamisen Suomen mallin infot maahanmuuttajille - Perhekahviloissa toteutuneet ruoka- ja elintapateemaiset tapaamiset	Järjestöt
Tuemme omaishoitajien hyvinvointia.	- Taukopirttitoiminta - Tuki- ohjaus- ja neuvontapalvelun järjestäminen - Omaishoitajille järjestetty työnohjaus - Omaishoitajille järjestetty ryhmätoiminta	Järjestöt

Erilaisissa haastavissa elämäntilanteissa on saatavilla ohjausta ja neuvontaa vertaistuen ja palveluiden piiriin. Varhaisella puuttumisella ja puheeksiotolla ehkäisemme kiusaamista ja lähisuhdeväkivaltaa arjen turvallisuutta edistäen.	- Järjestöjen toiminnoista ohjataan tarpeiden mukaisten palveluiden ja toimintojen piiriin.	Järjestöt
--	---	-----------

LAPSET		
KAVENNAMME HYVINVOINTIEROJA JA VAHVISTAMME OSALLISUUTTA		
TOIMENPITEET	MITTARIT	VASTUUTAHOT
Rovaniemi on lapsiystävällinen kunta ja toteuttaa Lapsiystävällinen kunta -toimintasuunnitelmaa.	- Rovaniemi ylläpitää UNICEF:in lapsiystävällinen kunta-tunnustusta	Sivistyksen ja hyvinvoinnin toimiala
Arvioimme säännönmukaisesti merkittävien päätösten lapsivaikutuksia.	- Vuosittain lautakuntapäätöksistä tehtyjen lapsivaikutusten arviointien määrä	Sivistyksen ja hyvinvoinnin toimiala
Edistämme lasten osallisuutta päätöksenteossa. Lapset osallistuvat kaupunginjohtajan/kaupunginhallituksen järjestämälle kyselytunnille.	- Järjestetään lasten kyselytunti kerran vuodessa	Osallisuuspalvelut Sivistyksen ja hyvinvoinnin toimiala
Tuemme vanhemmuutta Perheohjaamo-palvelun toteuttamiseen osallistumalla ja lähitapaamisia mahdollistaen.	- Kaupungin palveluissa toimivien ammattilaisten tarjoamien tapaamisaikojen määrä - Rovaniemen perheohjaamon tapaamisten määrä	Sivistyksen ja hyvinvoinnin toimiala
Järjestämme Vahvuutta vanhemmuuteen- yksilö- ja ryhmäohjauksia.	- Ryhmien määrä - Yksilöohjausten määrä	Varhaiskasvatus
Järjestämme varhaiskasvatuksen ja hyvinvointialueen lapsiperheille kohdennettujen palveluiden toimijoiden kanssa yhteistyötapaamisia, joissa kehitämme toimintaa.	- Kehitetyt toimintamallit	Varhaiskasvatus
Edistämme perheiden osallisuutta ja yhteisöllisyyttä järjestämällä monimuotoisuutta ja monikulttuurisuutta huomioivia kohtaamispaikkoja alle kouluikäisten lasten perheille.	- Kohtaamispaikkatoimintaan osallistumisten määrä	Sivistyksen ja hyvinvoinnin toimiala Kohtaamispaikkatoimijoiden verkosto
Tarjoamme matalan kynnyksen tukea vanhemmuuteen neurokirjon perheille. Erityistä tukea tarvitseville lapsille ja perheille on tarjolla kohdennettua esteetöntä ja saavutettavaa toimintaa.	- Järjestettyjen tapahtumien määrä ja osallistujien määrä - Järjestettyjen ryhmien määrä - Ammattilaisille ja perheille järjestettyjen teemailtojen määrä	Järjestöt

EDISTÄMME TERVEELLISIÄ ELINTAPOJA		
TOIMENPITEET	MITTARIT	VASTUUTAHOT
Teemme varhaiskasvatuksen yksiköissä vuosittain arvion ja suunnittelemme kehittämistoimenpiteet lasten liikkumisen lisäämiseksi.	- Jokaisessa päiväkodissa tehdään liikkumisen nykytilan arviointi vuosittain.	Varhaiskasvatus
Kehitämme varhaiskasvatukseen elintapaohjauksen vuosikellon 0-5-vuotiaille.	- Elintapaohjauksen vuosikello on käytössä kaikissa päiväkodeissa	Varhaiskasvatus
Luomme vanhempainilloille yhtenäisen rakenteen, joka perustuu elintapaohjaukseen ja ajankohtaisiin ilmiöihin.	- Yhteinen rakenne on valmis - Pidettyjen yhteisesti teemotettujen vanhempainiltojen määrä	Varhaiskasvatus
Vahvistamme lasten luontosuhdetta ja päivitämme luontokasvatussuunnitelman.	- Hankitaan päiväkoteihin luontoliikuttamiseen kannustavia materiaaleja -Päiväkodeilla on retkipaikat - Luontokasvatussuunnitelma on päivitetty	Varhaiskasvatus
Edistämme luontokoulutoimintaa.	- Otettu käyttöön x määrässä yksiköitä - Vihreä lippu-toiminta - Eräkurssi-valinnaisaine	Koulutuspalvelut
Edistämme lasten ja perheiden liikkumista.	- Liikuntakerhoja järjestetään säännöllisesti - Perheiden liikkumista edistävät tapahtumat	Järjestöt
RAKENNAMME TURVALLISTA ARKEA		
TOIMENPITEET	MITTARIT	VASTUUTAHOT
Ehkäisemme kiusaamista ja toista loukkaavaa käytöstä Pisarapuuttumisen mallin vakiinnuttamisella.	- Kaikissa varhaiskasvatusyksiköissä on käytössä Pisarapuuttumisen malli	Varhaiskasvatus
Tuemme lasten tunne- ja vuorovaikutustaitojen tukemista henkilöstökoulutuksilla ja yhteisillä toimintamalleilla.	- Käytössä olevat yhteiset toimintamallit - Järjestettyjen koulutusten määrä	Varhaiskasvatus

NUORET		
KAVENNAMME HYVINVOINTIEROJA JA VAHVISTAMME OSALLISUUTTA		
TOIMENPITEET	MITTARIT	VASTUUTAHOT
Kokoamme nuorille suunnattuja palveluja yhteen, jotta palvelujen saatavuus ja saavutettavuus paranevat ja nuorten osallisuus vahvistuu.	- Käynnistetään Nuorisoseuran valmistelutyö yhteistyössä nuoris- ja koulutuspalveluiden, järjestöjen, yhdistysten sekä hyvinvointialueen sidosryhmien kanssa.	Nuorisopalvelut
Edistämme nuorten mahdollisuuksia tulla kuulluksi ja osalliseksi päätöksentekoon.	8-9. lk ja lukiot: - Huonot mahdollisuudet vaikuttaa oppituntien järjestelyihin - Huonot mahdollisuudet vaikuttaa välituntien tai taukojen ajoitukseen ja sisältöön - Huonot mahdollisuudet vaikuttaa koulutyön suunnitteluun - Huonot mahdollisuudet vaikuttaa koulun tapahtumien järjestämiseen, Aktiivinen nuorisovaltuustotoiminta	Koulutuspalvelut Nuorisopalvelut
Ehkäisemme nuorten yksinäisyyttä järjestämällä mielekästä tekemistä, vahvistamalla kaverisuhteita, tarjoamalla yhteisöjä sekä osallistumisen mahdollisuuksia nuorille heidän omalla asuinalueellaan. Tätä toteutamme kattavan nuorisotilaverkoston avulla sekä koululla tapahtuvan Harrastamisen Suomen mallin kerhotoiminnan kautta	- Harrastamisen Suomen mallin kerhoja toimii kaikissa peruskouluissa 24/24. - Nuorisotilaverkosto noudattaa yhtenäiskouluverkkoa 9/9 Perusopetus 4. ja 5. lk: - Tuntee itsensä usein yksinäiseksi Perusopetus 8. ja 9. lk, lukio ja ammattikoulu: - Tuntee itsensä yksinäiseksi	Nuorisopalvelut
Tuemme nuorten opintojen suorittamista ja ehkäisemme koulupudokkuutta järjestämällä vaihtoehtoisia oppimisympäristöjä sekä puuttumalla poissaoloihin ja kiusaamiseen.	- Poissaoloihin puuttumisen malli käytössä kaikissa peruskouluissa - Puuttumisen malli käytössä kaikissa peruskouluissa - Vaihtoehtoisten oppimisympäristöjen määrä (OTE-luokka, TUVA, kulttuuriverstas)	Nuorisopalvelut Koulutuspalvelut

Ennaltaehkäisemme syrjäytymistä tarjoamalla nuorille matalan kynnyksen tukea ja ohjausta nivelvaiheisiin sekä mahdollisuuksia mielekkäisiin kokemuksiin työelämästä.	- Tavoitettujen nuorten määrä oppilaitos- ja varuskuntavierailuiden ja muiden tapahtumien aikana - Käyntimäärät Ohjaamon ajanvarauksettomassa palvelussa - Kesätyötuella Rovaniemen kaupungin yksiköihin työllistyneiden nuorten määrä - Käytettyjen kesätyöseteleiden määrä (ml. kesäyrittäjyys) - Oppivelvollisuuskoordinaattorin ohjausten määrä - Etsivän nuorisotyön asiakasmäärä	Ohjaamo Nuorisopalvelut
Kehitämme Ohjaamotoimintaa edelleen. Ennaltaehkäisemme nuorten syrjäytymistä tarjoamalla yksilöllistä tukea ja ohjausta monitoimijaisen yhteistyön keinoin erilaisissa elämäntilanteissa.	- Ohjaamon kävijämäärä - Etsivän nuorisotyön asiakkaiden määrä	Ohjaamo Nuorisopalvelut
Tarjoamme nuorille psykososiaalista tukea.	- Onni-työhön ohjautuneiden nuorten määrä - Nuorisopalveluiden pien- ja vertaistukiryhmien määrä	Ohjaamo Nuorisopalvelut
Tuemme nuorten omaehtoista toimintaa KOTTI-toimintarahalla.	- Myönnettyjen Kotti-toiminta-Avustusten määrä	Nuorisopalvelut
EDISTÄMME TERVEELLISIÄ ELINTAPOJA		
TOIMENPITEET	MITTARIT	VASTUUTAHOT
Edistämme nuorten omaehtoista liikkumista ja liikkumisen tuleamista osaksi heidän elämäänsä.	- Tehdään liikunnallinen nuorisotila ja se on aktiivisessa käytössä	Nuorisopalvelut Liikuntapalvelut
Etsivä nuorisotyö tavoittaa tukea tarvitsevia ja syrjäytymisvaarassa olevia nuoria ohjaten heidät oikea-aikaisten palvelujen piiriin.	- Etsivän nuorisotyön asiakasmäärä	Nuorisopalvelut

RAKENNAMME TURVALLISTA ARKEA		
TOIMENPITEET	MITTARIT	VASTUUTAHOT
Kaupungissa on käytössä kiusaamiseen ja väkivallan ehkäisyyn kehitetty Puuttumisen- malli nuorten huolta herättävään käytökseen. Mallia kehitetään yhteistyössä moniammatillisen tiimin kanssa.	- Kiusaamisen vastainen toimintamalli on käytössä peruskouluissa 4.-5. lk, 8.-9. lk, lukio ja ammatillinen koulutus: - Kokenut fyysistä uhkaa vuoden aikana (summaindikaattori) - Koulukiusattuna tai osallistunut koulukiusaamiseen lukukauden aikana (summaindikaattori)	Nuorisopalvelut Koulutuspalvelut
Teemme sitoutunutta yhteistyötä Ankkuri-tiimin sekä Sovittelutoimiston kanssa nuorten rikos- ja riita-asioissa.	- Ankkuri-toiminta - Sovittelutoiminta	Nuorisopalvelut Koulutuspalvelut
Ehkäisevä päihdetyö on osa koulun ja nuorisopalveluiden perustyötä, toimintatapoja ja kulttuuria.	- Nuorisotiloilla on esillä ehkäisevän päihdetyön materiaaleja - Oppilaitoksissa ja nuorisotiloilla on olemassa ja nähtävillä säännöt ja rajoitukset päihteiden ja nikotiinituotteiden käyttöön liittyen - Ehkäisevän päihdetyön sisällöt on huomioitu opiskeluhoitosuunnitelmassa - Päihdevalistuspaketit toteutuvat kaikissa Rovaniemen peruskouluissa.	Nuorisopalvelut Koulutuspalvelut

TYÖIKÄISET		
KAVENNAMME HYVINVOINTIEROJA JA VAHVISTAMME OSALLISUUTTA		
TOIMENPITEET	MITTARIT	VASTUUTAHOT
Ohjaamme heikossa työmarkkina-asemassa olevia heille sopiviin palveluihin ja parannamme heidän työllistymismahdollisuuksiaan käytettävissä olevin keinoin.	- Heikossa työmarkkina-asemassa olevien työllisyysaste - Aktivointiaste - Työvoimapalveluiden sisäisten palveluiden käyttö - Palkkatukijaksojen määrä - Työvoimakoulutuksissa olevien ja omaehtoisissa opinnoissa olevien määrä - Rovaniemi-lisän käyttö - Työttömyyden virta yli 12 kk	Työllisyyspalvelut
Tarjoamme mielekkäitä mahdollisuuksia palkkatuettuun työhön ja työkokeiluihin.	- Työkokeilussa olleiden henkilöiden määrä - Palkkatuetussa työssä olleiden määrä	Järjestöt
Järjestämme tuettua työhönvalmennusta.	- Ryhmämuotoinen työhönvalmennus toteutuu - Yksilömuotoisen työhönvalmennuksen osallistujamäärä - Työelämään poluttuneiden määrä - CV-paja toteutuu yhteistyössä työllisyyspalveluiden kanssa	Järjestöt
EDISTÄMME TERVEELLISIÄ ELINTAPOJA		
TOIMENPITEET	MITTARIT	VASTUUTAHOT
Tunnistamme työnhakija-asiakkaiden palvelutarpeet ja ohjaamme heidät oikeiden palveluiden piiriin.	- Palveluprosessin mukaan eteneminen: Alkuhaastattelujen, täydentävien työnhakukeskustelujen ja työnhakukeskustelujen määrä. Näissä keskusteluissa määritellään asiakkaan palveluntarvetta ja ohjataan tarvittaviin palveluihin. - TYM-prosessissa olevien määrä	Työllisyyspalvelut yhdessä kumppaneiden kanssa
Autamme asukkaita löytämään maksuttomien liikkumis- ja liikuntamahdollisuuksien pariin viestinnän ja markkinoinnin keinoin.	- Omaehtoisia liikkumis- ja liikuntamahdollisuuksia tuotu esiin Rovaniemi Afterworkin yhteydessä kahdesti vuodessa (Kyllä/ei)	Liikuntapalvelut Viestintä
Laajennamme työikäisille suunnattujen matalan kynnyksen liikuntapalvelujen tarjontaa kehittämällä yhteistyötä paikallisten yhdistysten kanssa.	- Ostopalvelujen määrä	Liikuntapalvelut

RAKENNAMME TURVALLISTA ARKEA		
TOIMENPITEET	MITTARIT	VASTUUTAHOT
Ehkäisemme syrjäytymiskehitystä edistämällä aktiivisesti eri väestöryhmien työelämään sitoutumista.	- Käytössä on yksilöllisiä tarpeita huomioivia palveluita - Työhönvalmennukseen osallistuvien määrä	Työllisyyspalvelut
International House-kokonaisuuden vakiinnuttaminen	- Vieraskielisille on tarjolla matalan kynnyksen neuvontaa asettautumiseen ja työllistymiseen useana päivänä viikossa - Palveluverkosto toimii säännöllisesti tietoa vaihtaen ja yhteistyössä asiakasta palvellen / tapaamisten määrä - Palvelusta kerätään jatkuvasti palautetta ja siinä hyödynnetään asiakkaiden kokemuksia palvelusta kehittämiseen (asiakasosallisuus)	Työllisyys- ja kotoutumispalvelut

IKÄÄNTYNEET		
KAVENNAMME HYVINVOINTIEROJA JA VAHVISTAMME OSALLISUUTTA		
TOIMENPITEET	MITTARIT	VASTUUTAHOT
Tuemme ikääntyneiden osallisuutta, toimintakykyä ja mahdollisuutta itsenäiseen asumiseen Nätti-Jussi palveluliikenteellä.	- Nousumäärät - Käyttöaste	Tekninen toimiala
EDISTÄMME TERVEELLISIÄ ELINTAPOJA		
TOIMENPITEET	MITTARIT	VASTUUTAHOT
Lisäämme etsivää kulttuurista vanhustyötä.	- EKV-ryhmien määrä - EKV-tapahtumien määrä	Kulttuuripalvelut
Laajennamme ikäihmisille suunnattujen matalan kynnyksen liikuntapalvelujen tarjontaa kehittämällä yhteistyötä paikallisten yhdistysten kanssa.	- Ostopalvelujen määrä	Liikuntapalvelut
Edistämme ikäihmisten arjen toimintakykyä monipuolisella liikuntatarjonnalla.	- Ikääntyneille suunnattujen liikuntaryhmien osallistujamäärä - Ikääntyneille suunnattujen tanssitapahtumien määrä	Liikuntapalvelut Kulttuuripalvelut
Järjestämme ikääntyneille mahdollisuuksia kohtaamiseen, virkistystoimintaan ja vertaistukeen.	- Erilaisten ryhmien määrä - Toimintakertojen määrä ja kohtaamisten määrä	Järjestöt
Ikääntyneille on tarjolla ohjausta ja neuvontaa kokonaisvaltaiseen hyvinvointiin.	- Kaikille avoimet asiantuntijaluennot - Vertaisohjaajatoiminta on tarjolla yksilöille ja ryhmille - Ammattilaisten tarjoamaa matalan kynnyksen ohjausta ja neuvontaa on tarjolla yksilöille ja ryhmille	Järjestöt
Tarjoamme tukea muistioireita kokeville, muistisairauteen sairastuneille ja heidän läheisilleen.	- Muistiluotsitoiminta - Muistioireita kokevien tukeminen osana vapaaehtoistoimintaa	Järjestöt
RAKENNAMME TURVALLISTA ARKEA		
TOIMENPITEET	MITTARIT	VASTUUTAHOT
Ikääntyneille on tarjolla ohjausta esteettömään ja turvalliseen kotiin liittyen.	Asumisen teema on huomioitu toiminnoissa.	Järjestöt
Ikääntyneille on tarjolla tietoa ja ohjausta alkoholinkäytön haitoista yli 65-vuotiaana.	Ehkäisevän päihdetyön teema on huomioitu toiminnoissa.	Järjestöt